

Co spojuje sociální podniky v Pardubickém kraji? Práce, která má smysl

3.9.2026 - | Krajský úřad Pardubického kraje

Od výroby zdravotnických pomůcek přes chytré matrace až po třídění tun použitého oblečení. Sociální podnikání v Pardubickém kraji má mnoho podob. Přesvědčil se o tom náměstek hejtmana Pardubického kraje Pavel Šotola společně s ředitelem regionální kanceláře agentury CzechInvest pro Pardubický kraj Tomášem Vlasákem při návštěvě tří sociálních podniků - ERGOTEPu v Proseči, Vitapuru v Litomyšli a společnosti Broome z Bystrého u Poličky. Každý z nich podniká jinak, všechny ale spojuje snaha dát práci lidem se zdravotním postižením a zároveň obstát v běžném podnikatelském prostředí.

Od malé kotelny k modernímu podniku

Příběh ERGOTEPu z Proseče začal v malé kotelně se čtyřmi zaměstnanci. Dnes jde o významného zaměstnavatele a vůbec první integrační sociální podnik v Pardubickém kraji. Od roku 2021 prošel zásadní restrukturalizací. „Bylo nám jasné, že jedna etapa skončila. Byznys nám stagnoval a neměli jsme dostatečně pod kontrolou náklady. Také struktura firmy už byla příliš složitá,“ vysvětloval předseda družstva Petr Herynek.

ERGOTEP změnil organizační uspořádání, začal více sázet na moderní technologie a připravoval se na novou legislativu. Proměna přitom nebyla jednoduchá a podnik musel dočasně přistoupit i k úsporám. „Došlo k desetiprocentnímu snížení mezd. Bylo to náročné a nepříjemné. Ale utužilo nás to. Dnes jsme maximálně spokojení s tím, kam jsme se dostali,“ uvedl Petr Herynek.

Vedle ekonomické stránky zůstává klíčovým posláním ERGOTEPu zaměstnávání osob s hendikepem. „Dokážeme vytvářet pracovní místa pro osoby s různou mírou zdravotního znevýhodnění. Umíme jim přizpůsobit pracovní dobu i prostředí. Zaměstnancům poskytujeme svozovou dopravu, asistenci nebo třeba rehabilitační cvičení či další vzdělávání,“ vypočítal předseda prosečského družstva.

Právě propojení sociálního a ekonomického rozměru vyzdvihl ředitel regionální kanceláře agentury CzechInvest pro Pardubický kraj Tomáš Vlasák. „Na ERGOTEPu oceňuji, že se nebál změny. Sociální podnikání nemůže být založeno na tom, že podnik rezignuje na ekonomickou realitu. Naopak. Pokud má dlouhodobě pomáhat lidem s hendikepem, musí být ekonomicky zdravý a schopný reagovat na to, co se na trhu děje,“ doplnil Tomáš Vlasák.

Když matrace pomáhá předcházet proleženinám

Sociální podnik Vitapur vyrábí v Litomyšli zdravotnické pomůcky, matrace či polohovací polštáře. „Intenzivně se zabýváme výzkumem a vývojem. Neustále sbíráme poznatky z terénu. Máme velmi dobrý přehled o tom, co se v této oblasti děje. Tím, že jsme sociální podnik a zaměstnáváme lidi s hendikepem, dobře víme, že právě oni mohou nejlépe rozumět tomu, pro koho naše výrobky vznikají. Produkt, na kterém dnes pracují, totiž mohou jednou potřebovat sami,“ vyjádřil se jednatel litomyšlského sociálního podniku Martin Veselík.

Jednou z cest, kterou se Vitapur chce vydat, jsou nové technologie. Firma vyvíjí například matrace schopné snímat polohu pacienta nebo sledovat změny vlhkosti. Tyto informace mohou zdravotníkům i rodinám pomoci včas zachytit situaci, která by jinak mohla zůstat bez povšimnutí. „Technologie nikdy nenahradí člověka a péči. Umožní ale pečujícím získat lepší přehled o tom, co se s pacientem

děje,“ zdůraznil jednatel.

Vitapur je přitom malou rodinnou firmou, která řeší také otázku dalšího rozvoje. „Víme, co chceme dělat. Máme dobré nápady. Obchodně se nám celkem daří. Jen cítíme velkou administrativní zátěž a chybí nám kapitál na rozvoj našich projektů. Investora ale nehledáme. Vnímáme, že nálada od covidu zůstává opatrná. Lidé méně utrácejí a spotřeba stále není tam, kde by mohla být. Přestože bychom mohli firmu dále rozšiřovat, současná situace nás nutí postupovat obezřetně,“ poznamenal Martin Veselík.

Důležitá je podle něj také dostupnost výrobků. „Když jde o péči o blízkého, je pro rodinu jeho pohodlí často prioritou. Kvalitní matraci pro domácí péči lze přitom pořídit už za tři až pět tisíc korun. Často ale není snadné se v široké nabídce zorientovat a vybrat tu správnou,“ dodal jednatel Vitapuru.

„I proto chceme podporovat nejen pečující, ale také nápady a podniky, které jim mohou usnadnit každodenní život,“ prohlásil náměstek hejtmána Pardubického kraje Pavel Šotola, který má sociální podnikání ve své gesci.

Druhá šance pro oděvy i lidi

Společnost Broome z Bystrého u Poličky pod značkou FASHION FOR HELP dává druhou šanci použitému oblečení a zároveň vytváří pracovní příležitosti pro lidi se zdravotním postižením.

Kamiony s použitým textilem přijíždějí do Bystrého nejčastěji z Rakouska. „Ročně jich dorazí devět. Jeden přiveze až 18 tun zboží,“ upřesnila manažerka třídírny a jednatelka společnosti Jana Simajchlová.

Každý pytel je vždy plný překvapení. Nikdo přesně neví, co je uvnitř. Někdy ukrývá dámské šaty, jindy třeba pánské rifle či dětské mikiny. Po pečlivém vytrídění míří převážná část textilu do některé ze 14 prodejen, kde se zboží každé dva až tři týdny obměňuje. „Zhruba pětina toho, co k nám v pytlech přijede, se bohužel nedá prodat. Textilní odpad pro nás představuje aktuálně největší problém. Neustále se snažíme hledat cesty, jak s ním ekologicky a ekonomicky naložit,“ přiblížila Jana Simajchlová.

Důležitější než samotné oblečení je ale pro Broome práce s lidmi. Společnost zaměstnává kolem 90 osob. Více než tři čtvrtiny z nich mají zdravotní postižení. „Snažíme se přizpůsobovat práci na míru konkrétnímu člověku. Někdo potřebuje klid, jiný zase více kontaktu s lidmi. Naší výhodou je, že jsme hodně operativní a skoro na všem se dokážeme domluvit,“ popsala Jana Simajchlová.

Společnost vznikla v roce 2013 a od roku 2018 působí na chráněném trhu práce. Smysl své práce přitom její jednatelka nejlépe poznala osobní zkušeností. „Někdy je sociální podnikání hodně složité. Ale pak vám poděkují dojatí rodiče 36leté ženy za to, že jste jejich dceři dali poprvé v životě možnost pracovat,“ vysvětlila Jana Simajchlová.

Velmi přátelská atmosféra

Právě lidský rozměr návštěvy zaujal také Pavla Šotolu. „V Bystrém panovala velmi přátelská atmosféra. Na Janě Simajchlové je vidět, že ji její práce opravdu baví a naplňuje. Když se spojí smysluplné podnikání s někým, kdo ho dělá srdcem, vznikne něco, co má mnohem větší hodnotu než jen dobře fungující firma,“ řekl po návštěvě společnosti Broome náměstek hejtmána Pardubického kraje.

Pardubický kraj sociální podnikání systematicky podporuje už od roku 2013, a to prostřednictvím dotací, vzdělávání, poradenství i osvěty.

Více informací o sociálním podnikání v Pardubickém kraji najdete na webu
www.krajprosocialnipodnikani.cz.

<https://www.pardubickykraj.cz/aktuality/133877/co-spojuje-socialni-podniky-v-pardubickem-kraji-prace-ktera-ma-smysl>